49. ԱՍՏԻՍԻՆԵԻ ԽԵՔԱԹ

Կէլնի մեկ իրիկ, մեյ կնիկ: Ժամանակմ կնցնի, իրիյ կմեռնի: Իրկան մեռնելուց սորա, էրկու-իրեքյ ամիս կմնա, ինոր կնիկ մեյ լաճ տղեմ կպիրի: Ինքյ մենակ կփնթյութի, կդնի էնտեղ: Ինոր ախպերն էլ կնանցե դաշտ ուր առտեր ճրելու: Կնիյ որ տղա կպիրի, ախպեր դանշտի մեչ էրկու օր կմնա անութի՝ մարթ չէլնի խաց տարող:

Էդա կնիյն ի կնստի կասի. - Ի՞նչխ անեմ ապա, ախպերս մնաց դաշտ անութի, մարթ չկա, որ խաց տանի, ես էլ չեմ կանա տանե:

Նոր էլած տղեն կոնդխի մեչեն կբոռա. - Մարե՛, ես խաց կտանեմ, իմ քյեռուն:

Մերն ի կասի. - Քյե մեռնեմ, Աստիսինե, ինչի՞:

Մերն ինքյն իրեն անուն դրիր էր Աստիսինե:

- Դյու ի՞նչխ կանաս տանե, մեչ կոնդխին ես ալա:

Կասի. - Խա՛, մարե՛, ես կանամ տանե, դյու էլի, էշ փայխից պե դյուս, խաց կապի դիր մեչ իշու քյամկին, զիկ էլ փանթյութի դիր մեչ իշու ակնջին, իմ քյեռու խաց ես կտանեմ:

Մեր կզարմանա տղի խաբար տալու վերեն, կասի. - Ջա՛նմ, իսա իրեքյ ավուր տղեն ի՞նչխ ըսկնա խաբար կուտա:

Կէլնի էշ փայխից կպիրի, խաց կկապի, վերեն կդնի, տղեն էլ կփաթյութի մեչ ակնջին կդնի, դյուս կպանա, էշ դյուս կխանի: Տղեն էշ կառնի կէրթա: Կէրթա չյում ուր քյեռու ճյուր արած տեղ: Կտիսնա, որ ուր քյեռին էնտեղն ի, կբոռա. - Քյեռի՛, արե քյե խաց եմ պիրե, արե՛ տար:

Քյեռին ըստեխ, էնտեխ կիրիշկա, կտիսնա, որ մարթ չկա, մենակ ուրենց էշ կայնե էնտեղ կուրաձա:

Կասի՝ «Ջա՛նըմ, իսա վո՞վ էր զի կանչեց»:

Տղեն մեկէլ կբոռա, կասի. - Քյեռի՛, արի՛ տար է:

Էլմ կիրիշկի, կասի. - Ջա՛նմ, իսա վո՞վ ի:

Կասի. - Արե՛, քյեռի, ես իշու ակնջի մեչն եմ:

Կասի. - Տղա՛, դյու վո՞վ ես: Քյե վո՞վ ի տրե էսա ակնջի մեչ:

Կասի. - Ես քյո քյուրոչ լաճն եմ, էսա իրեքյ օր եմ էլե, իմ մերն ի զի դրե ըստեղ, որ քյե խաց պիրի, մարթ չկէր պիրող:

Քյեռին կշիվարի կմնա, ինչ կանդնար, որ կիտեր ուր քյոր տղով էր, ամա տղեն էլնել չէր կիդե: Կուրախնա, կվերուցի խաց էնանն տղեն, կասի. - Էնոր խամար էր,

որ ըսկում ի, որ իմ քյոր զի խաց չէր պիրե, ես մնացիր ի աճոթի: Կառնի կտանի ուր տեղ:

Տղեն կասի. - Քյեռի՛, դյու կոեթմ դիր ինա տեղ, զի դիր ինոր խով: Դյու նստի քյո խաց կե:

Քյեռին կոեթ կդնի, տղեն կդնի խով, ինքյն էլ խաց կպմնա կնստի, ինքյ ուրն ուր կմտածի, կասի՝ «Ջա՛նմ, իսա իրեքյ ավուր տղա յի. էսա տղի խելքյն ի՞նչ ի. զրուցելն ինչ ի», կշիվարի, կմնա:

Տղեն, որ նստե կոեթի խով, կիրիշկի էնտեխ. կասի. - Քյեռի՛, տես, էնա զատ տեղեն իրեքյ խատ մարթ կուգյան. ինոնքյ կուգյան, որ զի տանեն: Քյեռին կիրիշկա. կտիսնա, որ մարթ չկա:

Կասի. - Ու՞ր է, մարթ չկա:

- Ձե՞ս տիսնա, - կասի, - գյեռ՛ ինա կուգյան, թեռզ-դուման կվերցվի:

Քյեռին մեկ էլ կիրիշկա, կտիսնա, որ ճաղորթ ի, իրեքյ ծիավոր դողրի տեխ ուրենց կուգյան:

Կասի. - Խազար տարի որ կենա, բալա՛մ. քյե չեմ իտա: Խազար ջեորով աստված մե ըսկնա տղա իտուր, էն էլ ըսկնա խելքյով, չե՛մ իտա:

Տղեն ի կասի. - Տու՛ր քյեռի, տու՛ր, ես էլմ ծեր տղեն եմ:

Իրեքյ ծիավորներ կուգյան. կմոտենան ինոնց, պարև կուտան. պարև կառնեն, կբաշլայեն. որ խե քյեռում խաբար տան, տղեն կոեթի տկեն կէլնի, կնստի, կասի. - Վաճի՛ր, ես չե՞մ կիտի որ դյու ինչի՞ խամար ես իկե:

Վաճիր կասի. - Ինչի՞ խամար, բալա՛մ:

Կասի. - Թակավոր քյե ճամխեր ի, որ ուրմից խելնցի մարթ տանես, թե չէ՝ քյո վիզ կզմնի:

Վաճիրն ի կասի. - Ջա՛նմ, դյու ի՞նչ կիտես:

Կասի. - Խա՛, ես կիտեմ, որ չես ավատա, գյեռ ես էն էլ կիտեմ, որ թակավորու քյեռշկ սարի մեչ մեյ սյուն մեյ փենջարն պակաս ի:

Վաճիր, որ կլսի. կզարմանա, կասի. - Էսա աղորթ ի, ինչխ որ դողրի կասի. իսորից ավելի խելքյով մարթ էլ որտեղի՞ց կնդնեմ:

Ձյունքյի թակավոր մեկ օր նստիր էր, ուր վազիրներաց ասիր էր՝ զիզնից խելնցի մարթ չկա վեր էսա աստվորին:

Վաճիրն էլ վերուցիր էր ասիր էր թակավորուն. - Թակավոր ապրած կենա. քյեզնից շատ ավելի խելքյով կա:

Թակավոր ասիր էր. - Մ'կա կուզեմ էտա խելնցի մարթ, թե չէ՝ քյո վիզ կզմնեմ:

Ինոր խամար վաճիր ինգյիր էր խելնցի մարթ փտրտելու, էկավ էսա տղեն կնդավ:

Վաճիրն ի քյեռուն կասի. - Էդա տղեն տու տանեմ խե զիկ:

Քյեռին կասի. - Թե՛յ, խանզնր ջեորով աստված մե ըսկնն շոնդ տղամ իտուր, որ խանզնր տարի կենա չե՛մ իտա:

Տղեն կվերուցի կասի. - Քյեռի՛, տու՛ր, ես էլմ ծեր տղեն եմ:

Վաճիրն էլ կասի. - Ինոր կշռանքյով ոսկի կուտամ քյե, նոր կտանեմ:

Քյեռին էլ ծեն չի խանե: Էնտեղ ինքյն ուրն ուր կասի. «Իշուն ասինքյ քյե քյոտակմ էլնվ. ասեց՝ «Էլնվ չէլնվ պեռ քյամկես պակաս չէլնվ». մկա մերն ի, ասինքյ մե տղեմ էլնվ մե յարդաղ էլնվ, էն էլ ըսքսնա էլնվ:

Վաճիրն ի ուր ինգյրով կառնի տղեն կտանի: Կխասնի մո թակավորի սարեն,

տղեն կեճուցին տակ. դողրի մո թակավոր կտանեն: Լաճ քյելելով կէրթն մո թակավոր: Թակավոր էրկու գազ զատ դողրի դեմ կկայնի. աչք կպոնի մեչ թակավորու աչիչ. թակավորն էլ մեչ ինոր աչիչ: Էրկու սաճաթ ըսկնա պոնած կմնան մեյ մեկու իրես: Տղեն որ ծեն չի խանե, թակավորի չարեն կկտրի. ծեռ կուտա ուր մուրուսին: Թակավոր որ ծեռ մուրուսին կուտա. տղեն էլ ուր ծեռ կտանի գյլխուն:

Թակավոր որ տիսնա տղեն ծեռ գյլոխ կտանի, կասի. - Դե՛, շհոտ արեքյ, իսա տղեն տարեքյ համամ սերսուի լոխկցուցեքյ, մեյ ծեռքյ խորոտ խալավ խագյուցեքյ, պիրեքյ իմ մոտ: Ինչի որ զի տղա չկա. բունդան սորա՝ իսա իմ տղեն ի:

Վազիրներ կվերուցեն. կասեն. - Թակավոր ապրած կենաս, իսորից դյու ի՞նչ խասկացար, որ դյու մեկեն սիրեցիր. սուանց ինոր խետ խաբար տալու, ոչ էլ ինոր խելքյ խասկնալու:

Թակավոր կասի. - Դյուք էշ եքյ, ֆազա չեքյ խասկնա. էսա էրկու սաճաթ մտքով խե մեյ մեկու կովանքյ, չկարցա հուխթի, ես մախսյուս իմ ծեռ իմ մուրուսին տվի. ասել ուզեցի՝ իմ խելքյ մեչ իմ մուրուսին ի: Էն ծեռ տարավ ուր գյլխուն՝ ասել ուզեց՝ իմ խելքյ մեչ իմ գյլխուն ի: Աղվորթ, որ ճոճուսնց խանբարմ կա կասեն՝ «Ախկլ յաշդա դէիլ. բաշդա դըր»*՝:

Էդա տեղ տղին կտանեն կլոխկցուցեն. խալվներ կխագյուցեն. թակավորու մոտ կպիրեն: Թակավոր տղին կասի. - Բունդան սորա. դյու իմ տղեն պիտի էլնես. իմ քյեռշկ սարի մեչ պիտի մնաս, չյում որ ճոճանաս. իմ թախթ դյու պիտի նստես, ինչի որ զի տղա չկա:

Տղեն ի կասի. - ՉԷ՛. թակավոր ապրած կենաս, ես կէրթնմ զի մեր կա, զի քյեռի կա, զի կաչքյեն մկա:

Կասի. - Դյու իսա տեղ կաց, ես կճնմխեմ քյո մերն էլ, քյո քյեռին էլ կպիրեմ ըստեղ:

Տղեն կասի. - Զի մեյ խատ ծի տուր, մեյ խատ էլ թուր, ես էրթնմ իմ մեր, իմ քյեռին կառնեմ. կուգյնմ:

Թակավորն ի կէլնի մեկ ծի, մեյ խատ էլ թուր, մեյ ջուխտ էլ ջըզմն կուտա, ինքիմ աչքն էլ ոսկի կլցի, կթնլի վեր ծիյուն, կասի. - Դե՛, կնա, յոթ օրից սորա, քյե էսա տեղ կուզեմ:

Տղեն ի թակավորուն կաց պնրով կանի, ծին կխեծնի, յալա՛ռ բաբնմ, կինի ճնմբնխ: Կուգյն կխասնի չյում մոր դռան վերեն:

Մերն ի կբոռա. - Ո՞վ ի:

Տղեն կասի. - Մարե՛, պնց:

Կասի. - Ամա՛ն, քյո ոտ պաքյեմ, Աստիսինե, դյու իսա յոթ տարի որտեղ իր կուրիսե:

Քյեռին որ քյնուց կէլնի, կզնրթնի, խետ մոր թափեն վեր տղին, իրեսներ կպաքյեն, կտանեն կնստցուցեն, մեր կասի. - Քյե մեռնեմ, Աստիսինե, ինչ կնանդնր ճոճացի՞ր ես:

Կասի. - Մարե՛յ, ես հա ճոչ եմ, նոր մկա չի՛ ապա:

Քյեռին էլ կասի. - Քյո խելքյին մեռնեմ, բնլնմ, թե դյու էկար ինգյար մեր ծեռ, էլմ թող աստված խոգյիս մկա ստնի:

---

* Սրանից հետո (թուրք.):

** Խելքը տարիքի մեջ չէ, գլխի մեջն է (թուրք.):

Լաճ կվերուցի, կասի. - Քյեռի, ես իկիր եմ. որ ծե տանեմ թակավորու տուն: Թակավոր ծե ուզեր ի:

Քյեռին, մեր կէլնեն շոտըմ ՝աջալ՝ կանեն. ինչ կա չկա կժողվեն. պեռ բարխանեն կկապեն. կինեն ճամբանի: Կէրթան, կխասնեն թակավորու տան մոտ: Խանբար կուտան թակավորուն, թե՝ քյռ տղեն էկավ:

Թակավոր ասմր կանի, կասի. - Մեյ խատ օրնավոր էօդե մի հաւզրեքյ. որ Աստիսինեի մեր, քյեռին մեչ տնեքյ, ամա տղեն իմ մոտ պիտի գյա:

Թակավոր ինչխ կասի, ըսկուն կանեն: Էօդե մը կհանզրեն, լաճու մեր. քյեռին մեչ կտնեն. տղեն էլ ուր ծին փանգյանեն կքյաշի. դողրի թակավորու մոտ կէրթա: Դոնից որ կմտնի. մեկ էրկու ադրմ ոտ կթալի. ծեռ սրտին կկայնի. պարև կուտա:

Թակավոր պարևն կառնի. կասի. - Բալա՛մ. քյռ անուն ի՞նչ ի:

Տղեն կասի. - Աստիսինե:

Կասի. - Աստիսինե՛, մեկ էլ որ ներս կմտնես, մեկ էրկու ադրմ չթալես, կայնես. դողրի իմ կուշտ գյաս նստես. դյու իմ տղեն ես:

Տարիմ էրկու ըսկնա կմնան. կտիսնա, որ տղեն շատ մլայիմ ի. խանդարտ ի, գյեշ աչքով էլ չիրիշկա տան վերեն. խալալ տղի պես ի, թակավոր տղին կասի. - Թող զքյռ ծնող մեր ուրիշ մեր էլ կա քյե, ինչ ուրիշ մարթ ինոր խաց-մաց չունի՝ դյու տար, քյռ մերն էլ հնազր կտիսնաս:

Տղեն ի կասի. - Ծատ աղեկ. ի՞նչ կա, ես կտանեմ:

Էն մեկէլ օր թանփսին կերակուրներ կշարի, խաց վերեն կտնի. կառնի կմտնի մո թակավորու կնիկ, կտիսնա. որ ի՞նչ՝ խուռնի խրեղեն ախչիկմ նստե քյրգյախ կնխշի. փողաթ թանփսին դրե իտև, որ նստե ինոր ծամեր դանստա-դաստա լցվե մեչ թանփսու:

Լաճն ի կասի. - Մանյար ըսկնա խորոտմ էլ կա՞ իսա դյունեի մեչ:

Աստիսինեն դռան վերեն կկայնի, չուզե ներս մտնել. չյում թակավորու կնիկ ամր կանի:

Թակավորու կնիյն ի նիրսանց կբոռա. - Կտրի՛ճ, մտի ներս. ի՞նչի ես կայնե վեր դռան:

Աստիսինեն ներս կմտնի, խաց. կերակուր թակավորու կնգյանն ամոճև կդնի. էրկու ոտ զատ, ծեռ սրտին կկայնի:

Թակավորու կնիյն ի, որ կտիսնա իսա շոնդ տղեն. միտքն կավիրի, ինքյն ուրն ուր կասի՝ ապա ըսհա կտրիճ առնեմ, որ արժի: Չի պիրին տվին իսա խալիվորուն. ի՞նչ ի թակավոր ի, վալլա, կասի՝ ես իմ միտք փոխիցի, ես իսոր խետ իմ խոսք մեյ կանեմ, խետ իսոր կթողնեմ փախեմ, էսա առքյ-փառքյ զի լազմ չի:

Կնիկ խաց, կերակուր սանհանթմ կդնի ամոճև, ըսըսկնա մտածելուց սորա կդառնա Աստիսինեին կասի. - Կտրի՛ճ, ինչի՞ կայնար. արե՛ նստի որ մեյտեղ խաց ուտենքյ:

- ՉԷ. - կասի, - մարե՛, դյու կե՝ զի ջանյիզ չի խե քյե խաց ուտեմ. դյու անուշ արա. ես կառնեմ կէրթամ:

Կասի. - ՉԷ. չյում դյու չի գյաս նստես, ես պրտուճ ինե չեմ իդա:

Աստիսինեն ի, չար նաչար կնստի, էտա թակավորու կնիկ պրտուճ ուր ծեռնով կպոնի կճխտի լաճու պերան:

Կասի. - Մեկ էլ զի չասես՝ մարե. արե քյռ խոսքյ խե զիկ արա, էսա տեղեն

թողնենք փնխենք, դյու քյո աստծով ասա, մեխք չի՞, որ ես ինոր առնեմ: Էն խալիվոր. ես ըսկնա ջրել, իսկի մեյ մեկու ույմիշ կուգյա՞նք:

Տղեն ի կասի. - Ես ի՞նչ կիտեմ. ախըր դյուք հարմար տեսիր եք, որ առիր եք:

Կնիյն ի կասի. - Էն օր տեսա. մկա չես տեսնա, ես՝ քյե, դյու՝ զիկ. թե որ՝ չէ. մկա ես քյո վիզ կզնեմ:

Տղեն կասի. - Աղե՛կ. դյու զիկ էրկու օր օր տուր, քյե ջուաբ կուտամ:

Կնիյ կասի. - Հայդե՛. էրկու օր քյե օր, էրկու օրից սորա որ չէկար՝ քյե կախել կուտամ:

Աստիսինեն՝ շա՛տ աղեկ, կասի, կաց պնրով կանի, տայ կէճնի:

Լաճ տակն էճնելուն պես, թնփսին էնտեղ կթնլի, ինքյ դողրի ուր մոր քյեռի մոտ կէրթա, կասի. - Քյեռի, ես ըստեղեն կէրթնմ, թե որ կուզեքյ՝ զաթի խե զիկ իկեքյ, թե որ չէ՝ զաթի տարցեքյ մեր խին տուն:

Քեռին ի կասի. - Բալա՛մ, ինչի՞, մե էն տեղեն քյակիցիր պիրիցիր, մկա մե կասես էրթնքյ, դոր դյու էրթաս, մենքյ էլ խե քյե:

Կասի. - Քյեռի, դյու մ'եքյ իզյա խե զիկ, ես որ կէրթնմ, կէրթամ վարժատուն, տուքյ գյնքյ էնտեղ ի՞նչ անեքյ: Դյուքյ իսա կիշեր կախտիկ էլեքյ իսա տեղեն կնցեքյ մեր տուն, ես էլ մկավե կքյշեմ կէրթնմ:

Մեր տղա մեյ մեկու իրես կպաքյեն. մնաս պնրով կասի մոր. քյեռուն, դողրի թակավորու ինոնճ կէրթն:

- Թակավոր ապրած կենաս, կուզե՞ս մեյ խատ ծին խեծնեմ. էրթնմ ֆռամ գյնմ:

- Խա՛. բալա՛մ. - կասի, - ի՞նչ կնխ որ կուզես. կնն ֆռա. մարթ քյե պանմ չասե:

Լաճն ի տա կէճնի. փնխից ծին տյուս կքյնշի. կէլնի փողան: Թակավորն էլ գյեռ կիրիշկա վերեն, կթունի ծիու թարքյ կբոռա. - Թակավոր ապրած կենաս, մնացիր պնրի, քյո տան խաց զի խարամավ, - կասի, կքյշի, էլ չի կայնե:

Թակավորն ի կինի մնռնխի մեչ, կասի. - Իսա պատճառն ի՞նչ էր, իսա տղեն ըսինն ասաց զիկ:

Ծիտ նմր կանի, կասի. - Ինոր քյեռին մեյ ըստեղ պիրեքյ:

Կէլնեն կէրթնն, որ քյեռին, մերն պիրելու, կտիսնան, որ մարթ չկա: Կուգյնն թակավորին կասեն. - Թակավոր ապրած կենաս, ո՛չ մեր կա, ո՛չ քյեռին: Ժողվեր են ուրենց ինչ կա չկեն, առիր են կնացիր են. էոդեն պարապ գյեռ էնտեղ մնացեր ի:

Թակավորն ի ծեռ կուտա մուրուսին. քիչմ կմտածի, կտնռնուս ինքյն ուրն ուր կասի. - Աղորթ, ճիճանց խնբնր ի կասեն՝ «Էլ ուղուլ, օղուլ օլմազ»*:

Թողնենքյ իսոնքյ ըստեղ, էրթնքյ մո Աստիսինեն:

Աստիսինեն կինի ճնմբնխ, կէրթն, կխասնի քյաղքյիմ, կտիսնա, որ էն քյաղքյի թակավոր թուխթ կպուցե պատեր, դնլնլ կուտա կանչել. կասի. «Վով որ կուզի վնրժատուն էրթնլ. ես խեյրուսթի վնրժատուն եմ պնցե, թո գյն»:

Լաճ լսելուն պես կքյշի ուր ծին՝ դողրի թակավորու տուան նոնճ, որ ալա իսկի մարթ չի մտե իսոր վարժատուն: Տուան վերեն կայնող խզմնքյնրին կասի. - Էսա տեղաց վնրժատուն ո՞ր տեղն ի:

Խզմնքյնր կասի. - Ինչի՞ խամար ի:

Աստիսինեն կասի. - Իկիր եմ. որ տնս առնեմ:

---

* Ուրիշի տղան տղա չի լինի (թուրք.):

Խզմնքյնր կէրթն ներս, խնբնր կճնմխի թակավորուն թե՝ կտրիճմ իկեր ի. վնրժնտուն կխարցուցի. տաս առնելու խամար:

Թակավորն ի կասի. - Էսա ի՞նչխ կտրիճ ի, ինչխ իկեր ի տնս կառնի. պիրեքյ ըստեղ խենքյ ի՞նչ տեսակ մարթ ի:

Ներս կկանչեն, ծին ծեռնից կառնեն, փագյուխ կկապեն, տղեն թակավորու մոտ կճնմխեն:

Թակավորն որ կտիսնա տղին, ուր խալալ տղի պես սեր կթալի վերեն: Տղեն էլ աչք տեխ թակավոր չի տսուցուցե: Մենակ ուր առսուճ կիրիշկի, ուր ծեռ ուր գյլխուն կդնի. թակավորին պնրև կուտա, առանց զրուցելու:

Թակավորն ի կասի. - Իմ իրեսն իրիշկի:

Տղեն ջու�կուտա, կասի. - Թակավոր ապրած կենաս, ջնյիզ չի:

Թակավոր ինքյն ուրն ուր կմտածի, կասի. - Էսա կամ թակավորական տնե եի կամ ճիչլանց տնե եի, խանադան ի, էսա տղեն կրթված ի, էն ի՞նչ ի կասի՝ գյամ վարժատուն:

Կտառնա լաճուն կասի. - Դյու ո՞րտեղեն ես, ո՞ր տնեն ես:

Աստիսինեն կասի. - Ես խովվու տղա եմ, իմ քյեռին էլ ոնջբար ի:

Թակավոր կասի. - Չեմ ավատա:

Տղեն կիրիշկի թակավորու իրես, կասի. - Կուզես ավատաս, կուզես մի ավատա:

Թակավորն կասի. - Բալա՛մ, ալն տէլ վնրժնտան մեչ իսկի տղա չկա. իմ վնրժսպետներաց մեչն էլ քյեզնից խելնցի չկա, քյե կնրտնալ էլ լազմ չի, դյու ուսուկ պյուսուկ ես: Մենակ էն կասեմ, դյու կուզե՞ս զի լաճ էլնես:

Տղեն քիչմ կմտածի. կասի. - Ես մեյ քյեռի ունեմ, ես չեմ կանա քյե տղա էլնե, ես էն կնվլով եմ իկե. որ իրեյ տարի տաս առնեյ. էլմ իմ խոր-մոր մոտ տնռնամ:

- Ծատ աղեյ. - կասի, - մեր, քյեռի ունես, էսատեղ պե, թե որ քյեզնից ավելի կիտուն վնրժսպետմ կնդա, քյե կտնիմ զաթի սովրելու, թե որ չէ՝ զաթի քյո գիտութեն քյե խերիքյ ի:

Տղեն կմտածի ինքն ուրն ուր կասի. - Վախենամ զի էսատեղն էլ դոլաբի պիրեն: Ես խա ասեմ՝ չեմ կիտե, չէ ասեմ՝ չեմ կիտե:

Աստիսինեն մեկ էլ կմտածի, որ էրթնմ վախենամ էն թակավորն ինի զի փտոտելու, իմ մեր քյեռին էլ զաթի փախիր են, չլուտ մերկ, մկա ավատա որ անութի են, խա գյամ պոծնեմ:

Կտառնա թակավորուն կասի. - Ծատ աղեկ:

Կասի. - Թակավոր ապրած կենաս, քյո խոսք կկատարեմ, ամա մարթ էօրեռխկես իմ մեր, քյեռին ըստեղ պիրես. գյեռ ֆլան քյաղքի գյեղի մեչն են:

Թակավոր շատ կխավնի տղի խաբրին, տղեն ուր կուշտ կնստցուցի, ամր կանի, խաց պիրեն, տղեն ուտի: Մարթ կէօրեռխկի մեր, քյեռին պիրելու:

Մարթերն ի, որ կէլնեն էրթալու, տղեն թակավորուն կասի. - Քիչմ փնրա տիր խետկներ. իմ մեր, քյեռին են, ճնմխի խաբրջլաղ չունեն:

Թակավորն ի. տղի ասածի պես կանի, կտառնա կուգյա տղի մոտ, կասի. - Քյո անուն ի՞նչ ի:

Կասի. - Թակավոր ապրած կենաս, Աստիսինե՝ քյե ծառա:

Կասի. - Աստծուն ծառա, զի չէ, ճաման մեյ պանմ ասեմ, որ դյու կասես՝ իմ մեր, քյեռին աղքյատ են. տյու ի՞նչխ թակավորական խալվով, ծիով, ծիավորով ինգյիր ես քյո կնրդալու իտև:

Տղեն կասի. - Թակավոր ապրած կենաս, ես բալայի եմ օղրաշմիշ էլե:

Ուր գյլխու գյացած էդա տեղ մեյ մեկ կպատմի:

Թակավոր ականջ անելուց սորա, կասի. - Ճասես թե չի կիտե, աոճին դրին, դյու որ էկար, ես ասի՝ էսա թակավորու տնեն ի:

Տղեն էլ կվերուցի կասի. - Էն գյախ որ ես իմ աչքեր իմ առճև պոնիր ի, չիրիշկե, տեխ քյե ես վախեցա, չէլնի, թե էն մեկէլ թակավորու տան պես բալայի ինի, ինչի որ ամնմճ որ ինոր տուն մտա, իմ աչք ինոր իրես պոնիցի, ամաև էն էլ ճսաբ արա, գյուվնշ էր, ես իմ կարգ չճանչցա, ինոր խամար էդա բալի մեչն ինգյա, մկա ինոր խամար չիրիշկիցի քյո իրես, որ չէլնի էն վողիեն էլըմ իմ գյլոխն գյեր:

Էդա տեղ թակավոր եմին կանի. - Խացն, գյինին, աստված որդին, շահնդ էլնեն, որ ես իմ ախչիյ քյե տամ, քյե եէլ զի տղա անեմ, իմ մեռնելուց վերչ դյուն էլ իմ թախթն ճստես:

Տղեն ուր ֆանս տալ կանի, թակավորու ծեռ կպաքյի: Թակավորն էլ ճակատ կպաքյի, կէլնեն խեր, տղա:

Թակավոր կասի. - Դե՛, Աստիսինե, ասա, կուզե՞ս իմ ախչիկն առնել:

Կասի. - Քյո կամքն ի, թակավոր ապրած կենաս, բունդան սորա ինչ որ ամր անես, քյո ամրից տյուս չեմ էլնի:

Թակավոր կասի. - Դե՛, խարսնիսի թաղարյուք տեսեքյ, որ ինոր մեր, քյեռին գյամն, բաշլայեքյ մեր խարսնիս:

Ցոթ օրից սորա Աստիսինեի մեր, քյեռին տուն կխասնեն, խարսնսի թանդարյուք տիսուկ էր զաթի: Քյառասուն օր խարսնիս կանեն, Աստիսինեն կփսակեն վեր թակավորու ախչկան:

Ինոնք խասնեն ուրենց մուրազին, դյուք էլ խասնեքյ ծեր մուրազին:

Աստծուց իրեքյ խնձոր ինգյավ, մեյն՝ ասողին, մեյն՝ լսողին, մեկն էլ ականջ արողին: